

Asia: VN/14593/2020

Hallituksen esitys työ- ja elinkeinohallinnon asiakastietojen käsittelyä ja palvelualustaa koskevaksi lainsäädännöksi

1. Esitysluonnoksen vaikutusten arviointi

- Millaisia vaikutuksia esitetyillä muutoksilla ennakoitte olevan toimintanne?
- Onko esityksessä tunnistettu teidän toimintanne kannalta merkittävät vaikutukset?

Lakiesityksen taustoituksen ja valmistelun avaussanoissa todetaan, että TE-Digi-hankkeen tarkoituksena on rakentaa uudet, digitaaliset työ- ja elinkeinohallinnon viranomaispalvelut henkilö- ja yritysasiakkaiden sekä asiantuntijoiden käyttöön. Tämän lakiesityksen mukaan KEHA-keskuksen rooli tulee vahvistumaan entisestään, mutta siihen, miten se niveltyy työvoimapalveluiden kuntiin siirtymään v. 2024, jää epäselväksi.

Työmarkkinatori-palvelualusta tulee korvaamaan nykyisen toiminnallisesti ja teknisesti vanhentuneen URA-järjestelmän, mikä on odotettu ja toivottu uudistus. Työmarkkinatorilla työnhakija ja työnantaja voivat löytää toisensa nykyistä vaivattomammin ja nopeammin, mikä voi parhaimmillaan lisätä työmarkkinoiden toimivuutta.

Työmarkkinatorin vaiheittainen käyttöönotto vuosien 2022 ja 2023 aikana tulee tarkoittamaan sitä, että vanha järjestelmä jää vielä osittain käyttöön uuden rinnalle. Työmarkkinatorin suhde nykyiseen monialaisen yhteispalvelun käytössä olevaan tietojärjestelmään jään vielä avoimeksi, mutta voi pahimmillaan johtaa siihen, että rinnakkain käytettävien järjestelmien määrä, tekniset pulmat ja päällekkäiset kirjaukset lisääntyvät entisestään.

Digipalveluja kehitettäessä olisi tarpeen luoda tietosuoja ja -turvavaatimukset täyttävä etäpalvelukanava niin, että työnhakija- tai työnantaja-asiakkaita olisi mahdollista tavata etäyhteyksillä ja mikä on toistaiseksi selvä puute.

Työllisyyden kuntakokeilun käynnistymisen myötä arkistoitavien paperilomakkeiden määrä on ollut hämmästyttävän suuri. Olisi suotavaa, että myös näiden lomakkeiden sähköistäminen etenisi uuden palvelualustan rinnalla.

2. Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta

2.1

1 luku Yleiset säännökset

Tosiasiallinen asuinpaikka osoitteen mukaisesti ei ole yksiselitteinen; työllisyyden kuntakokeilun asiakkuudet määräytyvät kotikunnan mukaan.

2.2

2 luku Työnhakija

Valtakunnallinen tietovaranto -käsite on uusi. Työnhakijoille tulee ilmetä selvästi se, mihin valtakunnalliseen tietovarantoon hänet rekisteröidään ja mihin tietoja käytetään.

Henkilöasiakkailla on tulevaisuudessa ja jo nyt tietyin edellytyksin ilmoittautua työnhakijaksi kunnassa, mikä olisi syytä ilmaista lakitekstissä.

2.3

3 luku Työnvälitys

Ei lausuttavaa.

2.4.

12 luku Julkisen työvoima- ja yrityspalvelun toimeenpano ja siihen liittyvä yhteistyö

12 luvun 6 §:ssä on laajennettu kulukorvaukseen oikeuttaviksi palveluiksi muitakin kuin JTYP-laissa tarkoitettuja palveluja kuntakokeiluissa ja näiden palvelujen tuottajilla on sama tiedonsaantioikeus kuin JTYP-lain mukaisten palvelujen palveluntuottajilla. Sanamuotoa olisi syytä tarkentaa niin, että välttämättömän sijaan käytettäisiin termiä tarpeellinen. Esitys on muutoin kannatettava ja odotettu.

2.5.

13 luku Asiakastietojen käsittely

Asiakastietojen käsittelyn ja käsiteltävien tietojen yhteydessä kuntia ei mainita erikseen. Kuntien liittymäpinta on löydettävissä 1 §:ssä (viittaus kuntouttavan työtoiminnan lakiin) sekä 2 §:ssä (julkisia työvoima- ja yrityspalveluja hakeva tai saava työnantajana).

Rekisterinpitäjän määrittelyssä olisi suotavaa näkyä suoraan lakitekstistä kokeilukuntien rooli. Muutos nykyiseen lainsäädäntöön verrattuna ei tule esille muuta kuin lain yksityiskohtaisista perusteluista. Muutoinkin helpottaisi hahmottamista, jos suoraan lakitekstistä ilmenisi, missä kokeilukunnat rinnastetaan te-toimistoon.

2.6

13 a luku Palvelualusta

Palvelualustan tulee olla ajassa elävä niin, että siihen on yhdistettävissä muitakin palveluja ja palveluntarjoajia kuin yksistään työpaikat ja työnantajat. Palvelualustan on oltava käyttäjäystävällinen ja sovelluttava erilaisten käyttäjien tarpeisiin. Työnhakuprofiilin liittäminen alustaan ja linkittäminen muihin työnhakudokumentteihin on kannatettavaa, samoin vahva tunnistautuminen, joka koskee niin työnhakijaa kuin työnantajaa.

2.7

14 luku Muutoksenhaku

Ei lausuttavaa.

3. Laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta

3.1. Huomionne koskien työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain 14 ja 18 §:ään ehdotettavia muutoksia? (2. lakiehdotus)

Kuntien ja te-hallinnon välisissä sekä mahdollisesti kuntien keskinäisissä yhteistyösopimuksissa on määritelty asiakastietojen käsittely nykylainsäädännön mukaisesti. Sopimukset on tarkistettava vastaamaan uutta lainsäädäntöä siinä vaiheessa, kun laki astu voimaan.

Käyttöoikeuden myöntäminen asiakastietoihin edellyttää työntekijältä vähintään 50 -%:sta kohdentumista kuntakokeilun tehtäviin. Määritelmää tulisi väljentää, sillä kunnissa tehtävänkuvat voivat olla moninaisia ja tämä rajaus voi kankeuttaa niin elinvoima- kuin sosiaalipalveluissa kuntalaisten palveluja.

4. Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta

4.1 Huomionne koskien työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annettuun lakiin ehdotettavia muutoksia? (3. lakiehdotus)

Monialaisen yhteispalvelun tietojärjestelmän (TYPPI) integroimien Työmarkkinatoriin on välttämätöntä. Rajatuilla käyttöoikeuksilla KELA ja sote-toimijat voisivat osallistua monialaisen yhteispalvelun asiakkaiden palveluun ilman erillistä järjestelmää.

TYPPI-järjestelmän kehittäminen on kirjattu tähän lakiesitykseen KEHA-keskuksen vastuualueeksi. TYPPI-järjestelmä on ollut URA-järjestelmän alarekisteri. TYPPI-järjestelmä on kömpelöksi osoittautunut, joten myös se pitää saattaa vastaamaan nykypäivän vaatimuksia.

5. Muut huomiot

5.1 Mahdolliset muut huomionne ehdotetusta sääntelystä ja esityksestä?

-

Korhonen Mirva
Jyväskylän kaupunki